ਏਡੀਡੀਐੱਲ. ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2018 ਦਾ 4380)

ਅਪ੍ਰੈਲ 24,2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961- ਧਾਰਾ17 (2) - 'ਸ਼ਰਤ'-ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਜੇ ਪਿਛੋਕੜ - - ਜਵਾਬਦੇਹ, ਪ੍ਰੋਕਟਰ ਐਂਡ ਗੈਂਬਲ (ਪੀਐੱਡਜੀ) ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐੱਡਜੀ) ਯੂਐੱਸਏ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਐੱਮਡੀ ਨੂੰ (ਪੀਐੱਡਜੀ) ਯੂਐੱਸਏ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਕ ਅਪ੍ਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਰਾਈਟਸ (ਐੱਸਏਆਰ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੁ.6,80,40,724/- ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਜ਼ਰੂਰਤ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਕਦ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 01.04.2000 ਤੋਂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 ਦੁਆਰਾ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (iiiਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸੋਧ/ ਧਾਰਾ17 ਲਿਆਂਦੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਕਿਉਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999-ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2000-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961- ਧਾਰਾ28 (iv) - ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ, (ਪੀਐੱਡਜੀ) ਇੰਡੀਆ, (ਪੀਐੱਡਜੀ) ਯੂਐੱਸਏ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਐੱਸਏਆਰ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੇ (ਪੀ ਐੱਡ ਜੀ) ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੁ.6,80,40,724/- ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ - ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ28 (iv) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਧਾਰਾ28 (iv) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧੀਨ / ਧਾਰਾ28 (iv) ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਆਯੋਜਿਤ :1.1 ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ "ਜ਼ਰੂਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਨਕਦ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ ਆਦਿ। ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਲਾਭ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਈ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9] [1072-ਜੀ, ਐੱਚ; 1073- ਏ-ਬੀ]

1.2 ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 (1999 ਦਾ 27) ਰਾਹੀਂ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ (iiiਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ, ਜੋ ਕਿ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਰਾਦਾ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ. ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ

ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iiiਏ)ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਜੋ ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 12,13] [1074-ਬੀ; 1075-ਏ-ਡੀ]

1.3 ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 17] [1078-ਬੀ]

1.4 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ, ਆਖਰਕਾਰ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 (1999 ਦਾ 27) ਦੀ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਈ. ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 18] [1078-ਸੀ-ਡੀ]

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਸਿਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ [2008] 297 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 167 (ਐੱਸ. ਸੀ.)

ਸੁਮਿਤ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਬਨਾਮ ਏਸੀਆਈਟੀ ਸਰਕਲ 16 (1) ਮੁੰਬਈ [2008] 112 ਆਈ. ਟੀ. ਡੀ. 1 (ਐਮ. ਯੂ. ਐਮ.) (ਐੱਸ. ਬੀ.)-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ [2008] 112 ਆਈ. ਟੀ. ਡੀ. 1 (ਐਮ. ਯੂ. ਐਮ.) ਪੈਰਾ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 297 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 167 (ਐਸ. ਸੀ.) ਪੈਰਾ 8 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2018 ਦੇ 4380.

ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 23.12.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ. 2004 ਦਾ 6 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2018 ਦੇ 4381.

ਅਰਿਜੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੁਭਾਸ਼ ਆਚਾਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਜੈ ਵੋਹਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਬੀ ਸਿੰਘ ਆਹੂਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਤੀ ਸਰੀਨ, ਸ਼ੁਭਮ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਣਿਕ ਕਰੰਜਾਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾ ਮੁੰਝਾਲ (ਮੈਸਰਜ਼ ਲਈ)। ਕਰੰਜਾਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ)

ਐਡ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ. 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 23.12.2014 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 2004 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ') ਮਿਤੀ 27.06.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

3. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਃ - -

(ਏ) 10.09.1998 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਕਟਰ ਐਂਡ ਗੈਂਬਲ (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ, ਨੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 1998-99 ਲਈ ਆਪਣੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 40,13,820/- ਰੁਪਏ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ।

(ਬੀ) ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.02.2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 143 (3) (ਸੰਖੇਪ 'ਆਈਟੀ ਐਕਟ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 7,23,11,013/- ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ।

(ਸੀ) ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰ. ਸੀਏਬੀ /I-643/2000-2001. ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਨੇ ਮਿਤੀ 28.03.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਥਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ' ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਡੀ) ਇਥਨਾਲ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 27.06.2003 ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਨੰ. 2241/ਏ. ਐੱਚ. ਡੀ./2002 ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।

(ਈ) ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕ੍ਰਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

(ਐੱਫ) ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 27.06.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 27.06.2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ. ਮਿਤੀ 15.09.2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਐੱਡਜੀ, ਯੂਐਸਏ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 6,80,40,649/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ/ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ' ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਮਿਤੀ 15.09.2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲ) ਨੰ. ਸੀਏਬੀ/ਵੀ-37/04-05 ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਆਈਟੀ (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜੀ) ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.09.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 24.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 23.12.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ।

(ਆਈ).ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ' ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂਃ -

5. ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦਃ - -

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ

ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਮਿਤ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਬਨਾਮ ਏਸੀਆਈਟੀ ਸਰਕਲ 16 (1) ਮੁੰਬਈ- [2008] 112 ਆਈਟੀਡੀ 1 (ਐਮਯੂਐਮ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। (ਐੱਸ. ਬੀ.) ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੇਂ' ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੇਅਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ਨੂੰ "ਤਨਖਾਹਾਂ" ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਆਮਦਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iii) ਜਾਂ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਇਹ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਸਿਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, [2008] 297 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 167 (ਐਸ. ਸੀ.) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਲਝਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਚਰਚਾਃ -

9. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਅਤੇ "ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ "ਜ਼ਰੂਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਨਕਦ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ ਆਦਿ। ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਲਾਭ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਈ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।

10. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਰਿਚਰਡਸਨ ਵਿੱਕਸ ਇੰਕ. ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਰਾਹੀਂ (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਦੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇਕੁਇਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ. ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ.) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। 1991 ਤੋਂ 1996 ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ. ਉਕਤ ਐੱਸਏਆਰ ਨੂੰ 15.10.1997 ਨੂੰ ਰਿਡੀਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ (ਪੀਐਂਡਜੀ) ਯੂਐੱਸਏ ਤੋਂ 6,80,40,724/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। 6,80,40,724/- ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। 11. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਟਾਕ ਵਿਕਲਪ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲਾਭ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12. ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 (1999 ਦਾ 27) ਰਾਹੀਂ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ

(iiiਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ (iiiਏ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਃ "(iiਕ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਜਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ ਉੱਤੇ ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਲਃ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ,-

(ਏ) "ਲਾਗਤ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਜ਼ੀਰੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(ਬੀ) "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਕੰਟਰੈਕਟ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 42) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਕ ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(ਸੀ) "ਸਵੈਟ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੌਧਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਨਕਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ

(ਡੀ) "ਮੁੱਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਚਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ;

13. ਲੈਟਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ. ਸਾਨੂੰ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iiiਏ)ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) (iii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਜੋ ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨਫੋਸਿਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ-

"17. ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਲਾਭ" ਸੀ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਲਾਭ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ? ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਭ ਨੂੰ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਭ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਭ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕੇ ਸਨ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ "ਤਨਖਾਹਾਂ" ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ) ਦੀ "ਆਮਦਨ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

15. ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੋਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ -

"15. ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਬਨਾਮ B.C. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਸੈੱਟੀ [(1981) 128 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 294 (ਐੱਸ. ਸੀ.)] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੋਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿੱਤ ਕਾਨੂੰਨ, 1999 ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ 1.4.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਵਿਧੀ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1.4.2000 ਸਿਰਫ. ਖੰਡ (iiiਏ)ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਵਿਧੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1.4.2000 ਤੱਕ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ (iiiਏ)ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1.4.2000. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ 1.4.2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫ1.4.2001. ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (iiiਏ)ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16. ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 710 ਮਿਤੀ 24.07.1995 ਜੋ ਕਿ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 710 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

"202. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ' ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾਃ

1. ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਸੈਸੀਜ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ' ਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ।

2. ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈਃ

(i) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲਕ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਟਰਾਂਸਫਰਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰੀ) ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

(ii) ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ;

(iii) ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ' ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ/ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(iv) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਰਕੂਲਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ' ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਐੱਸਏਆਰ) ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। (ਪੀ ਐਂਡ ਜੀ) ਯੂਐਸਏ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਹੋਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

17. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

"28. ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ – ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਆਮਦਨ "ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ"

ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ –

(iv) ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਐੱਸਏਆਰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ 01.04.2000 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 (1999 ਦਾ 27) ਦੀ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲਾਂ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak